

Advies van bureau Edustandaard

Voor	Standaardisatieraad, Edustandaard
Van	Laura Braam, Jeroen Hamers (namens Bureau Edustandaard)
Datum	6 februari 2018
Betreft	Advies van bureau Edustandaard voor in beheername van OO API

Toelichting op het advies van bureau Edustandaard

Dit onderdeel wordt eerst ingevuld door bureau Edustandaard.

Bij de beoordeling van een ingediende standaard weegt het bureau Edustandaard een aantal kwaliteitsaspecten. De kwaliteitsaspecten vallen uiteen in vier categorieën:

- **Probleemgericht:** In hoeverre draagt de standaard bij aan een specifiek probleem en sluit deze aan bij de doelstellingen van de beheerorganisatie.
- **Implementeerbaar:** In hoeverre kan de standaard eenvoudig en correct geïmplementeerd worden.
- **Beheerbaar:** In hoeverre is de standaard efficiënt te beheren.
- **Beschikbaar:** In hoeverre is de standaard eenvoudig verkrijgbaar en bruikbaar.

Per aspect is een aantal criteria vastgelegd die verschillend worden gewogen. Er zijn drie wegingsfactoren:

- **Must:** Het belang van een criterium met importantie-oordeel *must* is extreem hoog, zodanig dat er nagenoeg geen redenen kunnen zijn om niet aan dit criterium te voldoen.
- **Should:** Het belang van het criterium met importantie-oordeel *should* is hoog. Ook al is het oordeel minder zwaar dan het oordeel *must*, toch wordt er veel waarde gehecht om te voldoen aan dit criterium. Echter mocht dit door omstandigheden niet gerealiseerd zijn, dan is dat niet per definitie een "disqualifier".
- **Could:** Het belang van een criterium met importantie-oordeel *could* is in feite een wens. Het is een advies dat past bij goede afspraken. Het is daarom wenselijk om dit advies ter harte te nemen en waar mogelijk op te volgen.

De beoordeling

1. Probleemgericht

- 1.1. MUST:** Context: De afspraak moet een duidelijke contextbeschrijving bevatten evenals een omgevingsanalyse waarin referenties naar standaarden geplaatst worden. De afspraak moet daarbij aansluiten op de scope van Edustandaard: onderwijs- en onderzoekstechnologische standaarden gericht op ict-gebruik in het Nederlandse onderwijs en onderzoek.

Gerelateerde vragen	1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 3.1, 3.3, 3.7, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14
Bureau Edustandaard	Goed
Reactie van indiener	

- 1.2. MUST: Oplossing: De afspraak moet een duidelijk omschreven doel hebben en daarbij een specifiek uitwisselingsprobleem oplossen waarvoor stakeholders benoemd zijn.

Gerelateerde vragen	2.3, 2.4, 2.5, 2.6
Bureau Edustandaard	Voldoende, met aandachtspunten: Op https://openonderwijsapi.nl/ staat een filmpje waarin doel, problematiek en doelgroep worden benoemd zoals het bij aanvang van de ontwikkeling van de specificatie was ingestoken. Omdat hier gedurende de ontwikkeling wat verschuivingen in zijn geweest en nog verschuivingen in kunnen komen is het van belang dat de status van het filmpje expliciet wordt vastgelegd en dat de gewijzigde insteek (doel, scope, etc.) worden vastgelegd en eenvoudig te vinden zijn vanuit de specificatie.
Reactie van indiener	

- 1.3. MUST: Realistisch: De afspraak is ten minste in één relevante praktijksituatie succesvol toegepast.

Gerelateerde vragen	4.4
Bureau Edustandaard	Goed
Reactie van indiener	

- 1.4. SHOULD: Flexibiliteit: De afspraak moet slechts die flexibiliteit bieden die noodzakelijk is voor het uitwisselingsproces. Vrije uitbreidingsmogelijkheden kunnen de interoperabiliteit schaden.

Gerelateerde vragen	- <i>(hiervoor is naar de specificatie gekeken)</i>
Bureau Edustandaard	Voldoende, met aandachtspunten: De specificatie spreekt op enkele plekken van identifiers (ondere andere voor studenten). Het zou goed zijn om nader te specificeren welke identifiers hier mogen worden uitgewisseld en ook welke niet. Dit kan in ieder geval worden meegenomen bij de uitwerking van het informatiemodel en bij het documenteren van voorbeeldimplementaties. Hier zijn al wel voldoende aanknopingspunten voor in de roadmap.
Reactie van indiener	

- 1.5. SHOULD: Acceptatie: Er moet draagvlak zijn voor de afspraak, wat betekent dat potentiële gebruikers de afspraak realistisch en bruikbaar moeten vinden en ondersteunen (draagvlak).

Gerelateerde vragen	4.1, 4.2, 4.3, 4.4
Bureau Edustandaard	Goed
Reactie van indiener	

2. Implementeerbaar

- 2.1. MUST:** Begrijpelijk, Eenduidig, Scoping: De afspraak moet eenduidig en compleet zijn, in voldoende detail uitgewerkt, de reikwijdte afdekken met betrekking tot het te bereiken doel en duidelijk omschreven zijn. Aan de hand van de documenten rond de afspraak moet het eenvoudig zijn om een implementatie uit te voeren die interoperabel is met andere implementaties. De afspraak mag maar op één manier (eenduidig) te interpreteren zijn. De afspraak mag dus geen onduidelijke, vage beschrijvingen bevatten, maar dient juist structuur en duidelijke beschrijvingen te bevatten, toegelicht met voorbeelden. Daarnaast moet de mate van detail aansluiten bij de scope van de afspraak.

Gerelateerde vragen	5.1, 5.2 (hiervoor is ook naar de specificatie gekeken)
Bureau Edustandaard	Voldoende, met aandachtspunten: <ul style="list-style-type: none"> • Op de roadmap staat "Actualise the Apiman Poc documentation". Deze moet duidelijk worden gepositioneerd als voorbeeld van een mogelijke implementatie waarbij ten minste een uitleg moet worden opgenomen hoe privacy en beveiligingsaspecten moeten worden ingeregeld. • Op de roadmap staat tevens en "Add BIV classification to each OOAPI endpoint." • Voor het bepalen van de te nemen maatregelen rondom IBP, adviseren we het project om nadere advies in te winnen bij de IBP werkgroep (Edustandaard). • Daarnaast is het ook sterk aan te bevelen om in de specificatie nader uit te werken wat wel en wat niet door welke partij mag worden uitgewisseld, opgeslagen, ingezien, bewerkt. In ROSA heet dit "zegenschappen".
Reactie van indiener	

- 2.2. MUST:** Techniek: De afspraak is beschikbaar via marktconforme technieken en technieken die aansluiten bij de doelgroep, zoals XML. De technische uitdrukking (binding) voegt geen informatie toe die niet in modellen en beschrijvingen van de afspraak staan. De technische uitdrukking is gerealiseerd op basis van de modellen en beschrijvingen van de afspraak en is daarmee een 1-op-1- afspiegeling van deze modellen en beschrijvingen.

Gerelateerde vragen	- (hiervoor is naar de specificatie en andere documentatie gekeken)
Bureau Edustandaard	Goed
Reactie van indiener	

- 2.3. SHOULD:** Afhankelijk: Afhankelijkheid met andere standaarden is mogelijk, maar dient doordacht te zijn. Dit kan van invloed zijn op bijvoorbeeld de reikwijdte van de afspraak. Relaties met andere standaarden en mogelijke invloed daarvan op de reikwijdte van de afspraak, dienen op zijn minst omschreven te zijn. Daarbij geldt de basisregel dat bestaande open standaarden zoveel mogelijk worden hergebruikt, maar dat er wel kritisch naar de kwaliteit van die standaarden wordt gekeken.

Gerelateerde vragen	3.12, 3.13 (hiervoor is ook naar de specificatie gekeken)
Bureau Edustandaard	Goed
Reactie van indiener	

2.4. SHOULD: Begrijpelijk, Eenduidig, Scoping: De afspraak moet bij voorkeur een informatiemodel bevatten ten behoeve van de begrijpelijkheid, de eenduidigheid en scoping.

Gerelateerde vragen	
Bureau Edustandaard	Voldoende, met aandachtspunten: Op de roadmap staat inmiddels "Publish the OOAPI datamodel" (zie ook punt 2.5)
Reactie van indiener	

2.5. COULD: Begrijpelijk, Eenduidig: De afspraak heeft indien mogelijk een binding ten behoeve van de begrijpelijkheid en de eenduidigheid.

Gerelateerde vragen	
Bureau Edustandaard	Voldoende, met aandachtspunten: De specificatie bevat duidelijke aanwijzingen en voorbeelden om eenduidigheid op de meeste punten te waarborgen. Er zou nog meer eenduidigheid bereikt kunnen worden wanneer specifieker wordt aangegeven hoe de identifiers er uit moeten zien en/of waar ze vandaan moeten komen. Daarnaast zou de definitie van de gehanteerde begrippen zelfverklarend moeten zijn.
Reactie van indiener	

2.6. COULD: Eenduidig: De afspraak heeft indien mogelijk een (XSD) schema ten behoeve van de eenduidigheid.

Gerelateerde vragen	1.2
Bureau Edustandaard	Goed <i>Deze afspraak heeft geen XSD, omdat het uitwisselformaat in JSON is.</i>
Reactie van indiener	

3. Beheerbaar

3.1. MUST: Beheerd: Het beheer wordt zonder voorbehoud overgedragen aan EduStandaard.

Gerelateerde vragen	4.3, 8.1
Bureau Edustandaard	Goed
Reactie van indiener	

3.2. MUST: Beheerprocedure: Wijzigingen worden doorgevoerd op basis van de wijzigingsprocedure van EduStandaard.

Gerelateerde vragen	
Bureau Edustandaard	Goed
Reactie van indiener	

- 3.3. SHOULD: Wijzigingen:** De afspraak moet voldoende stabiel zijn. Bij voorkeur wordt het aantal versies beperkt tot dat wat noodzakelijk is. Wijzigingen op de afspraak die niet door EduStandaard zijn uitgevoerd worden beschouwd als een nieuwe afspraak.

Gerelateerde vragen	7.1
Bureau Edustandaard	Voldoende, met aandachtspunten: In het begeleidende governance document zijn duidelijk afspraken opgenomen over het aantal versies per jaar. Enige aandachtspunt is dat duidelijke richtlijnen/criteria voor wat er wel en wat er niet in een roadmap moet worden opgenomen ontbreekt. Het doel en toepassingsgebied is duidelijk beschreven in het filmpje, maar moet wel regelmatig worden geactualiseerd (kan tekstueel). Het is daarom aan te bevelen om in een bredere architectuur de positie van een implementatie van de specificatie toe te lichten. Dit helpt bij het bepalen van wat wel en wat niet in de doorontwikkeling van deze afspraak moet worden meegenomen. Dit kan op de roadmap kunnen worden opgenomen. <i>Ter illustratie: Bij de analyse merkten we op dat in versie 1 diverse UPDATE en DELETE opties aanwezig waren, die in versie 2 allemaal verwijderd waren, terwijl er in versie 2.1 wel weer behoefte aan lijkt te zijn.</i>
Reactie van indiener	

- 3.4. SHOULD: Versiebeheer:** Een historisch overzicht van versies in het verleden en daarnaast een roadmap van geplande versies in de toekomst is gewenst.

Gerelateerde vragen	7.1, 7.2, 7.3
Bureau Edustandaard	Goed
Reactie van indiener	

- 3.5. COULD: Efficiënt en effectief beheerbaar:** Het is wenselijk dat het beheer van een afspraak efficiënt kan worden vormgegeven; hiervoor is een modelgebaseerde opzet van een afspraak essentieel. Een goede afspraak heeft in principe weinig versies nodig. Anderzijds is het essentieel dat er nieuwe versies kunnen komen indien noodzakelijk. Net zoals voor "minimale flexibiliteit" (zie probleemgericht) geldt ook hier een zo beperkt mogelijke hoeveelheid versies.

Gerelateerde vragen	
Bureau Edustandaard	Voldoende, met aandachtspunten: Procedureel zijn de afspraken goed vastgelegd. Inhoudelijk gezien, met name qua scoping zouden meer kaders het beheer efficiënter en effectiever maken Dit is al voor een deel op de roadmap opgenomen. (zie advies 2.4 en advies 3.3).
Reactie van indiener	

4. Beschikbaar

4.1. MUST: Publicatie: Het eigendom wordt zonder voorbehoud overgedragen aan EduStandaard. Hierdoor kan de afspraak vrij worden verkregen en gekopieerd.

Gerelateerde vragen	8.1, 8.2
Bureau Edustandaard	Goed
Reactie van indiener	

4.2. MUST: Eigendom: Het intellectuele eigendom - m.b.t. mogelijk aanwezige patenten - van (delen van) de afspraak is onherroepelijk ter beschikking gesteld op een royalty-free basis.

Gerelateerde vragen	8.1, 8.2
Bureau Edustandaard	Goed
Reactie van indiener	

4.3. SHOULD: Vindbaar: De afspraak moet vindbaar zijn en bekend zijn bij de doelgroep.

Gerelateerde vragen	1.1, 1.2, 7.1
Bureau Edustandaard	Voldoende, met aandachtspunten: <i>Er is afgesproken om op de Edustandaard website een pagina aan te maken voor de ingediende afspraak. Op die pagina zullen links worden opgenomen naar alle relevante pagina's.</i>
Reactie van indiener	

Het advies

Aan de hand van deze criteria kan men een gefundeerd beeld krijgen van de kwaliteit van de afspraak. Uiteraard wordt hierin het onderscheid in importantie-oordeel (MUST, SHOULD, COULD) meegenomen. De criteria worden ieder voor zich in ogenschouw genomen, waarna een oordeel wordt gevormd op de set van criteria binnen een hoofdcategorie.

Aangezien elke afspraak uniek is en elke standaardisatieomgeving uniek is, dienen experts deze beoordeling in te vullen met gevoel voor context en pragmatiek.

Het advies kent de volgende variaties:

1. **Goed:** Betekent een ruime voldoende. Een goede uitgangssituatie voor een onderwijsafpraak.
2. **Voldoende, met aandachtspunten:** Betekent dat de beoordeelde situatie als voldoende wordt ervaren, maar dat de situatie nog verbeterd kan worden door een aantal aandachtspunten op te pakken.
3. **Voldoende, mits de volgende punten aangepakt worden:** Betekent dat de situatie bijna voldoende is, maar dat er nog een paar pijnpunten zijn die veranderd moeten worden, wil de situatie echt voldoende zijn. Echter de pijnpunten zijn dusdanig beperkt van aard dat, indien de indiener bereid is deze pijnpunten op te lossen, het oordeel een voldoende status krijgt.
4. **Onvoldoende, kijk vooral naar de volgende punten:** Betekent een onvoldoende beoordeling doordat de pijnpunten te belangrijk zijn. Dit is een verschil met het oordeel "voldoende, mits", doordat de pijnpunten in dit geval zwaarder wegen of dat het totaal aan pijnpunten groter is.
5. **Onvoldoende:** Een onvoldoende betekent dat er meerdere zwaarwegende punten zijn waardoor deze afspraak als kwalitatief onvoldoende wordt bestempeld. Aangezien de situatie te ver afwijkt van de gewenste situatie wordt geen analyse opgesteld rond de pijnpunten.

Totaaloordeel standaard:

Advies¹	Voldoende, met aandachtspunten <i>Dit advies bevat veel aandachtspunten voor punten die moeten worden opgepakt. De meeste aandachtspunten zijn al vastgelegd op de roadmap. Enkele punten moeten nog worden toegevoegd.</i> <i>De afspraak kan daarom wat Bureau Edustandaard betreft in beheer worden genomen. Het besluit hiertoe ligt uiteraard zoals gebruikelijk bij de Standaardisatieraad.</i> <i>Hieronder een samenvatting van de belangrijkste aandachtspunten:</i> Belangrijkste punten die moeten worden opgepakt betreffen het expliciet maken van de verantwoordelijkheid van de IBP aspecten. In de roadmap staat dat voorbeeldimplementaties zullen worden uitgewerkt. In die uitwerkingen moet voldoende duidelijk worden hoe de specificatie met behulp van OAuth moet worden geïmplementeerd. Op de roadmap staat tevens dat de BIV classificatie zal worden toegevoegd. Verder zal een betere positionering in een bredere architectuur, helpen om eenvoudiger en gestructureerd te bepalen wat wel en wat niet bij de doorontwikkeling van de specificatie bij het doel en de scope past.
Adviseur(s)	Laura Braam, Jeroen Hamers, Bureau Edustandaard

Overige constatering(en):

(Beschrijving van andere opmerkelijke zaken die tijdens de analyse naar voren kwamen).

Bij de analyse van het aanmeldformulier en van de ingediende standaard zijn nog een aantal vragen en opmerkingen naar voren gekomen die bij de antwoorden van het aanmeldformulier zijn opgenomen.

Onderbouwing advies:

(Een onderbouwing van het advies; de aandachtspunten dienen hier nauwkeurig omschreven te worden).

De onderbouwing van de verschillende onderdelen van dit advies zijn bij de desbetreffende criteria opgenomen.

¹ De volgende classificatie gebruiken: 1. Goed; 2. Voldoende, met aandachtspunten; 3. Voldoende, mits de volgende punten aangepakt worden; 4. Onvoldoende, kijk vooral naar de volgende punten; 5. Onvoldoende